Podlaskie Wieści Oświatowe

Nr 8 (199) ISSN 1509-3336 wrzesień 2017

W numerze:

Informacje

Plan nadzoru pedagogicznego 4
Komunikaty z narad Podlaskiego Kuratora Oświaty 24 i 25 sierpnia 2017 r. 8
Obsługa informatyczna Kuratorium Oświaty w Białymstoku 10
Wydawanie duplikatów świadectw i dyplomów oraz zaświadczeń 11
Bezpłatny transport dzieci/ uczniów niepełnosprawnych do przedszkoli, szkół i ośrodków 12
Nowy rok szkolny rozpoczęty 13
Wspomaganie szkół i placówek z przedmiotu ,,edukacja dla bezpieczeństwa" 16
Harcerze wrócili z obozów 17

Edukacja

Szukam nauczyciela... 18

Innowacje

Festiwal Nauki 20
Maluch bada i eksperymentuje, czyli zabawy badawcze i doświadczenia dla najmłodszych 20
Ozoboty - innowacje w ,,Dwójce" 21
Spędzamy aktywnie czas na róznych obiektach sportowych 22
Kiedy przeczytasz nową książkę... 23
Jak się pracuje w Hiszpanii i Włoszech? 24

Sukcesy podlaskich uczniów

Wakacyjne sukcesy podlaskich szachistów 26
Anna Sianko zwyciężczynią XIV Konkursu im. Senatora dr Jana Stypuły 27

Szanowni Czytelnicy Podlaskich Wieści Oświatowych

W trosce o jak najwyższą jakość naszego pisma zapraszamy serdecznie do aktywnego uczestniczenia w jego redagowaniu. Prosimy o nadsyłanie artykułów dotyczących zagadnień:
sposobu realizacji kierunków polityki oświatowej państwa określonych przez Panią Minister Annę Zalewską, przedsięwzięć wychowawczych, szczególnie w zakresie krzewienia wartości patriotycznych, ciekawych i innowacyjnych rozwiązań realizowanych w szkołach i placówkach, propagowania wśród dzieci i młodzieży czytelnictwa.

Mamy nadzieję, że materiały te staną się inspiracją dla tych, którzy jej potrzebują. Jednocześnie będzie to okazja do podzielenia się z innymi swoimi działaniami.

Zespół redakcyjny Podlaskich Wieści Oświatowych

Miesięcznik Kuratorium Oświaty w Białymstoku Rynek Kościuszki 9, 15-950 Białystok
tel. (85) 748 48 48, fax (85) 748 48 49, e-mail: kuratorium@kuratorium.bialystok.pl, www.kuratorium.bialystok.pl

Skład kolegium redakcyjnego: Bożena Arłukiewicz, Maryla Boćkowska, Grażyna Czyżewska, Dariusz Daniluk, Jolanta Górska, Tadeusz Halicki, Maritta Kossakowska, Jolanta Broda, Anna Móżdżyńska, Marek Onoszko, Lucja Orzechowska, Krzysztof Ostrowski, Maria Pawełko, Barbara Pietraszuk, Alicja Witkowska .

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów i zmiany tytułów, nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Skład i druk: Drukarnia ARES s.c. R. i A. Józefowicz, ul.Włościańska 58, 15-199 Białystok, tel. 856 754 305,
e-mail: andrzej@aresdruk.pl, www.aresdruk.pl
Nakład: 800 egz

Szanowni Państwo Dyrektorzy, Nauczyciele i Pracownicy szkół, przedszkoli oraz placówek oświatowych w województwie podlaskim

1 września tradycyjnie wyznacza początek roku szkolnego. Zwykle początkowi jakiejkolwiek ludzkiej aktywności towarzyszy nadzieja, rodzą się oczekiwania, formułowane są cele i zamierzenia oraz ich przewidywane rezultaty. Rozpoczynamy rok szkolny 2017/2018 w nowej strukturze szkół, z nowym prawem oświatowym i z nową Podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedszkoli i szkół podstawowych oraz Podstawą programową kształcenia w zawodach.

Trwający proces naprawy systemu oświaty polskiej jest długofalowy mocno osadzony w realiach, oparty o rzetelną wiedzę ekspercką i doświadczenie, uzasadniony też społecznymi oczekiwaniami.

Szanowni Państwo,
kluczem powodzenia zmiany jest pełne zrozumienie jej celów, świadomość jej długofalowych i utrwalonych rezultatów. Dlatego w bieżącym wydaniu Podlaskich Wieści Oświatowych chcę zwrócić Państwa uwagę na jedno z kilku zasadniczych założeń reformy systemu oświatowego, jakim jest **wzmacnianie wychowawczej roli szkoły**. Z zapisu w podstawie programowej – edukacja szkolna polega na harmonijnej realizacji przez nauczyciela zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania – wynikają określone konsekwencje. Nauczanie, kształcenie umiejętności i wychowanie są konkretnymi celami pracy każdego nauczyciela, a zadania z nich wynikające powinny się wzajemnie uzupełniać i równoważyć.

Oznacza to, że nie można mówić o wychowaniu jako o zadaniu dodatkowym, realizowanym obok dydaktyki czy kształcenia umiejętności. Warto pamiętać, że szkolne wychowanie dzieje się w każdym momencie przebywania ucznia w szkole, ponieważ każda realizowana czy dziejąca się aktywność w szkole ma dla ucznia znaczenie wychowawcze. Nie mniej jednak kluczową postacią w procesie szkolnego wychowania jest nauczyciel oraz rodzaj i jakość relacji, jaką nawiąże z uczniem.

"Wychowanie, jeśli nie jest wzorem i miłością, nie jest wychowaniem."

Johann Heinrich Pestalozzi

Szanowni Państwo,
w planowaniu i realizacji procesu wychowania w szkole pomocne mogą być min. materiały przygotowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, które rekomenduję. Warto zapoznać się z artykułem Pani Krystyny Chałas *„Wartości w programie wychowawczym szkoły służące integralnemu rozwojowi i wychowaniu ucznia"* **MATERIAŁY POKONFERENCYJNE, Warszawa 2017.**

Artykuł powstał w związku regionalnymi konferencjami pt. „Program wychowawczy i działania profilaktyczne realizowane w szkołach i placówkach systemu oświaty. Rekomendowane kierunki działań", ,które zostały zorganizowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach programu „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła". Celem tego opracowania jest ukazanie koncepcji budowania programu wychowawczego szkoły w aspekcie integralnego rozwoju i wychowania ucznia oraz stworzenie każdemu nauczycielowi szansy stosowania autorskich rozwiązań złożonych problemów wychowania.

Szanowni Państwo,
wraz z początkiem roku szkolnego życzę głębokiej refleksji pedagogicznej, gotowości i motywacji w podejmowaniu wyzwań oraz poczucia celu i osobistej satysfakcji z rezultatów.

Jadwiga Mariola Szczypiń
Podlaski Kurator Oświaty

Plan nadzoru pedagogicznego

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Państwu „Plan nadzoru pedagogicznego Podlaskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2017/2018."

Proszę zwrócić uwagę na formy nadzoru i ich zakres oraz na obowiązujące akty prawne. Wyrażam przekonanie, że dokument ten posłuży Państwu w planowaniu działań w szkole. Będzie wsparciem w podejmowaniu istotnych decyzji w organizacji i realizacji zadań w okresie reformy edukacji.

Pamiętajmy, że istotą naszej pracy jest Uczeń, stojący przy nim Rodzic, wspomagający go Nauczyciel. To jest Dobra Zmiana w Polskiej Szkole, w to wpisuje się nadzór w województwie podlaskim.

Bożena Dzitkowska
Wicekurator Oświaty

Wstęp

Plan nadzoru pedagogicznego Podlaskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2017/2018 został przygotowany i jest publikowany w czasie wprowadzania zmiany systemowej, jaka dokonuje się od 1 stycznia 2017 r. Kluczową przesłanką tworzenia Plan nadzoru pedagogicznego Podlaskiego Kuratora Oświaty są kierunki realizacji polityki oświatowej państwa ustalone 10 lipca 2017 r. przez Ministra Edukacji Narodowej oraz wyniki realizacji nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2016/2017. Toczące się zmiany systemowe, wymagają właściwego zrozumienia celów, głębokiej refleksji pedagogicznej czasem też wyjścia ze stereotypów i zmiany nastawień po to, aby system służył uczniowi. W związku z tym intencją Podlaskiego Kuratora Oświaty jest kontynuacja procesu budowy zintegrowanych działań ukierunkowanych na wspieranie szkół i placówek w zakresie wychowania, opieki i dydaktyki oraz ich rozwoju organizacyjnego.

I. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).

2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Przepisy wprowadzające - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 z późn. zm.).

3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 poz.1943, t.j. z późn. zm.).

4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r., poz. 1611).

II. KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

1.Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.

2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.

3.Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.

4.Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.

5.Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.

6.Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

III. ORGANIZACJA NADZORU PEDAGOGICZNEGO

Liczba i zakres ewaluacji i kontroli wskazane w planie są związane z ogłoszonymi przez Ministra Edukacji Narodowej „Kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018". Wynikają ze wskaźnika Ministra Edukacji Narodowej zawartego w „Założeniach do opracowania planu nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty w roku szkolnym 2017/2018". Do ich określenia wykorzystano także wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego w roku szkolnym 2016/2017 przez Podlaskiego Kuratora Oświaty.

Zakres kontroli doraźnych wynika z delegacji w przepisach prawa oświatowego oraz z wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Wykaz tych kontroli nie jest ostateczny.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU NADZORU PEDAGOGICZNEGO W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

1. Wskazane przez Ministra Edukacji Narodowej

1) w zakresie ewaluacji: (60% wszystkich ewaluacji) Przewiduje się przeprowadzić badanie w 50 szkołach/placówkach w województwie. W związku z tym 60% tej liczby stanowi 30 ewaluacji problemowych.

L.p.	Typ szkoły/rodzaj placówki	Liczba	Ewaluacja w zakresie wymagań:
1.	przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego oraz oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	**30**	- Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. - Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

2) w zakresie kontroli planowych:

L.p.	Temat kontroli planowej	Typ szkoły/rodzaj placówki	Optymalny termin realizacji	Optymalny procent szkół i placówek objętych kontrolą
1.	**Zgodność z przepisami prawa przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli na rok szkolny 2018/2019.**	publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	maj-czerwiec 2018	5%
2.	**Ocena prawidłowości realizacji zadań szkól i przedszkoli w zakresie organizacji nauki języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego oraz własnej historii i kultury.**	publiczne i niepubliczne przedszkola i szkoły organizujące naukę języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego oraz własnej historii i kultury	styczeń - marzec 2018	2 przedszkola i 5 szkół na terenie województwa podlaskiego (z uwzględnieniem wszystkich języków mniejszości nauczanych na terenie województwa podlaskiego)
3.	**Ocena prawidłowości zapewnienia warunków i organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.**	publiczne i niepubliczne szkoły ogólnodostępne	luty - czerwiec 2018	5%
4.	**Ocena prawidłowości współpracy publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych z przedszkolami i szkołami**	publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne	listopad 2017 - czerwiec 2018	100%

3) w zakresie monitorowania:

L.p.	Temat monitorowania	Typ szkoły	Optymalny termin realizacji	Optymalny procent szkół objętych monitoringiem
1.	**Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć na strzelnicach funkcjonujących w szkołach**	szkoły posiadające strzelnice szkolne	grudzień 2017 - marzec 2018	100%

2.	**Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej we wszystkich typach szkół**	przedszkola	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		szkoły podstawowe	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		gimnazja	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		licea ogólnokształcące	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		technika	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		zasadnicze szkoły zawodowe	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		szkoły specjalne przysposabiające do pracy	listopad 2017 - marzec 2018	100%
		branżowe szkoły I stopnia	listopad 2017 - marzec 2018	100%

Wskazane przez Podlaskiego Kuratora Oświaty

1) w zakresie ewaluacji:
(40% wszystkich ewaluacji)
Przewiduje się przeprowadzić badanie w **50 szkołach/placówkach** w województwie. W związku z tym 40% tej liczby stanowi **20 ewaluacji.**

L.p.	Typ szkoły/rodzaj placówki	Liczba	Ewaluacja w zakresie wymagań:
1.	szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, technika, zasadnicze szkoły zawodowe, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego	**10**	– Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. – Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.
2.	placówki oświatowo-wychowawcze	**2**	– Planuje się i organizuje pracę w sposób sprzyjający osiąganiu celów placówki. – Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
3.	specjalne ośrodki wychowawcze placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza	**6**	– Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne. – Placówka wspomaga rozwój wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

4.	szkoły specjalne przysposabiające do pracy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	**2**	- Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej - Wychowankowie są aktywni.

Poza wyżej wymienionymi, przewiduje się przeprowadzenie **2 ewaluacji zewnętrznych całościowych w:**

1. Szkole Podstawowej nr 4 w Augustowie,

2. Szkole Podstawowej w Augustowie, gm. Bielsk Podlaski.

Konieczność przeprowadzenia badania kompleksowego wynika z informacji pozyskanych w trybie nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad wymienionymi szkołami w roku szkolnym 2016/2017.

2) w zakresie kontroli doraźnych:

L.p.	Zakres kontroli	Liczba szkół/placówek
1.	Kontrola wykorzystywania wyników ewaluacji zewnętrznej do zapewnienia wysokiej jakości procesów kształcenia, wychowania i opieki przez szkoły w ich działalności statutowej, zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).	**16** *25% szkół/placówek objętych ewaluacją w roku szkolnym 2016/2017*
2.	Kontrola wykonania zaleceń wydanych w roku szkolnym 2016/2017 na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.)	**139** *szkoły/placówki, którym wydano zalecenia po przeprowadzonej kontroli planowej lub doraźnej w roku szkolnym 2016/2017*
3.	Kontrola spełniania warunków określonych w art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.) przez szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.	**26**
4.	Kontrola w zakresie organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r., poz. 649)	**50** *15% szkół/placówek, w których do arkuszy organizacyjnych wniesiono uwagi*

3) w zakresie wspomagania:

Wspomaganie wraz z ewaluacją, kontrolą i monitorowaniem służy wzmocnieniu rad pedagogicznych w przyprzygotowaniu takich działań, które wspierać będą rozwój ucznia.

a) Zakres tematyczny doskonalenia nauczycieli ze środków wyodrębnionych w budżecie wojewody w roku szkolnym 2017/2018:

1. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych – konferencja dla nauczycieli i dyrektorów szkół.

2. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych – warsztaty kaskadowe dla nauczycieli i dyrektorów szkół.

3. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły – konferencja dla nauczycieli i dyrektorów szkół.

Kontynuowane będzie rozpoczęte w ubiegłym roku budowanie systemu promocji i wsparcia szkół i placówek w służbie jakości i trafności edukacji podopiecznych.

b) Budowanie wojewódzkiego systemu wspierania szkół osiągających niskie wyniki edukacyjne i wychowawcze.

c) Budowanie wojewódzkiego systemu wspierania instytucji realizujących zadania oświatowe.

d) Promowanie dobrych praktyk szkół i placówek w województwie podlaskim.

4) w zakresie monitorowania:

1) Wprowadzenie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.

W przypadku wprowadzenia przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania zmian w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w trakcie roku szkolnego, Podlaski Kurator Oświaty niezwłocznie, odpowiednio, dostosuje plan nadzoru i poda go do publicznej wiadomości.

Jadwiga Mariola Szczypiń
Podlaski Kurator Oświaty

Komunikaty z narad Podlaskiego Kuratora Oświaty 24 i 25 sierpnia 2017 r.

1. IPN Oddział Białystok wstępnie informuje o planach na zbliżający się rok szkolny dotyczących propozycji edukacyjnych. Z działań na ten rok warto wymienić następujące:

a. warsztaty dla nauczycieli w ramach projektu ogólnopolskiego, związanego ze stuleciem Niepodległości,

b.warsztaty dla nauczycieli uwzględniające tematykę regionalną,

c. ogólnodostępne wykłady i prezentacje filmów w ramach Przystanku Historia (Suwałki, Sokółka, Bielsk Podlaski, Hajnówka, Siemiatycze, Łomża, Białystok),

d. konkursy historyczne dla młodzieży - konkurs na temat Armii Krajowej,

e. projekty - m.in. BohaterON,

f. lekcje i wykłady w szkołach,

g. prezentacje w szkołach wystaw o tematyce historycznej,

h. turniej debat oksfordzkich (etap regionalny i ogólnopolski),

i. debaty na temat patriotyzmu (realizowane wspólnie z Kuratorium).

2. Informujemy, że firma Lechaa Consulting Sp. z o.o. z Lublina w ramach Narodowego Programu Zdrowia została wyłoniona jako realizator zadania pod nazwą *„Prowadzenie edukacji zdrowotnej i działalności informacyjnej i profilaktycznej dotyczącej czynników endo- i egzogennych mających wpływ na zdrowie prokreacyjne kobiet i mężczyzn, przeciwdziałanie skutkom seksualizacji dzieci i młodzieży, zachowań ryzykownych, uzależnień behawioralnych, uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz kształtowanie postaw sprzyjających zachowaniom prozdrowotnym”*. Zadanie realizowane będzie w 80% szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w latach 2017-2019. W praktyce oznaczać będzie realizację w każdej z tych szkół 32-godzinnych zajęć dla młodzieży z w/w tematyki.

3. W ramach projektu „Matki Niepokornych”, którego realizatorami są Fundacja „Rodzice Szkole” oraz Archiwum Akt Nowych, opracowano album „Matki Niepokornych” zawierający wywiady z dwudziestoma matkami, których dzieci w latach 80-tych XX wieku aktywnie angażowały się w walkę z totalitarnym systemem komunistycznym. Wydawnictwo jest dostępne w sprzedaży wysyłkowej prowadzonej przez Fundację. Zachęcamy do zakupu do bibliotek szkolnych.

4. 28 października 2017 r. Fundacja „Rodzice Szkole” organizuje II Ogólnopolską Konferencję Rad Rodziców poświęconą programom wychowawczo-profilaktycznym. Naszą szczególną uwagę zwraca projekt Fundacji tzw. Rodzicielska Wyprawka Szkolna (RWS) dotyczący przekazania rodzicom uczniów pierwszych klas szkół podstawowych przygotowanych przez Fundację folderów zawierających podstawowe informacje na temat praw i obowiązków rodziców oraz rad rodziców (informacje szczegółowe zostaną przekazane do szkół).

5. W marcu 2018 roku rozpoczyna się etap

szkolny ogólnopolskiego konkursu „Młody innowator" (patronat MEN). Celem konkursu jest wykorzystanie i pobudzanie twórczych zdolności dzieci i młodzieży. Konkurs zakłada działania zespołowe, uczy wspólnie realizować zadania, a tym samym organizacji i odpowiedzialności. Jednoczy dzieci wokół wspólnego celu. Wielu uczestników dotychczasowych edycji wykazało się techniczną wyobraźnią, a nagrodzone i wyróżnione prace odznaczały się oryginalnością. Zapraszamy do udziału uczniów od klasy IV SP do klas maturalnych.

6. Pod hasłem "Droga do wolności" w pierwszą lub drugą sobotę maja 2018 Białostocki Klub Więzionych, Internowanych i Represjonowanych organizuje bieg pamięci tragicznie zmarłego księdza Stanisława Suchowolca - kapelana białostockiej „Solidarności"(możliwe będą różne formy aktywności - bieg, marsz, jazda na rowerze). Organizatorzy wskazują również, że bieg będzie też formą uczczenia 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości.

7. Poniżej prezentujemy zestawienie statystyczne Chorągwi Białostockiej ZHP przygotowane przez hm. Andrzeja Bajkowskiego - Zastępcę Komendanta i Skarbnika Chorągwi. Zwracamy się z apelem o dalsze wsparcie organizacyjne lub podjęcie inicjatyw sprzyjających rozwojowi harcerstwa w podlaskich szkołach i placówkach.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO CHORĄGIEW BIAŁOSTOCKA
– LICZEBNOŚĆ I SKALA DZIAŁANIA

Lp.	Nazwa jednostki podległej (powiaty, na terenie których działają jednostki organizacyjne):	Liczba członków				Liczba jednostek – drużyn harcerskich			
		na dzień 01.06.2015	na dzień 01.06.2016	na dzień 01.06.2017	skala zmian 2015-2017 (%)	na dzień 01.06.2015	na dzień 01.06.2016	na dzień 01.06.2017	skala zmian 2015-2017 (%)
1.	Hufiec ZHP Augustów (augustowski)	114	103	103	-10%	8	8	8	0%
2.	Hufiec ZHP Białystok (Miasto Białystok, białostocki)	2015	2739	2917	+45%	101	122	122	+21%
3.	Hufiec „Biebrzański" ZHP w Grajewie (grajewski, moniecki)	145	167	192	+32%	8	10	12	+50%
4.	Hufiec ZHP Bielsk Podlaski (bielski, hajnowski, siemiatycki)	368	622	579	+57%	24	34	31	+29%
5.	Hufiec ZHP Kolno (kolneński)	82	63	128	+56%	9	6	8	-11%
6.	Hufiec „Nadnarwiański" ZHP w Łomży (łomżyński, wysokomazowiecki, zambrowski)	240	239	205	-15%	17	18	16	-6%
7.	Hufiec ZHP Sokółka (sokólski)	258	305	305	+18%	13	14	15	+15%
8.	Hufiec ZHP Suwałki (sejneński, suwalski)	202	301	323	+60%	13	14	16	+23%
	Pozostałe jednostki działające bezpośrednio przy Chorągwi	25	28	29	+16%	2	2	2	0%
	RAZEM:	**3449**	**4567**	**4781**	**+39%**	**195**	**228**	**230**	**+18%**

Przygotował:
hm. Andrzej Bajkowski- Zastępca Komendanta, Skarbnik ZHP Chorągwi Białostockiej

Opracował: Andrzej Korolczuk
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Obsługa informatyczna Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Nowa strona internetowa

Z początkiem 2017 roku została uruchomiona nowa strona internetowa kuratorium. Prace związane z wdrożeniem wykonali informatycy kuratorium we współpracy z informatykiem z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Strona jest zgodna z najnowszymi standardami tworzenia stron internetowych. Staramy się również aby spełniać standardy określone w WCAG 2.0 po spełnieniu których treść stron WWW stanie się dostępna dla szerszego grona użytkowników niepełnosprawnych; w tym dla osób niewidomych i słabowidzących, głuchych i niedosłyszących, osób mających trudności w uczeniu się, osób z ograniczeniami kognitywnymi, niepełnosprawnych ruchowo, z zaburzeniami mowy, nadwrażliwością na światło, oraz osób z niepełnosprawnościami złożonymi. Ponadto nowo powstała strona zawiera w sobie stronę BIP, co usprawniło umieszczanie informacji na stronie oraz zmniejszyło koszty utrzymania infrastruktury.

Aplikacje do zbierania danych

Grzegorz Jaworowski, główny specjalista ds. informatycznych we współpracy z pracownikami kuratorium opracował formularze do zbierania danych przez Internet. Aplikacje umożliwiają sprawne zbieranie informacji ze szkół i jednostek samorządu terytorialnego. Z programów korzystają także inne kuratoria oświaty na terenie kraju:

1) przebudowa programu do konkursów przedmiotowych, w kolejnej już wersji programu udoskonalono wydruki z aplikacji oraz poprawiono działanie aplikacji;

2) Ogólnokrajowy Konkurs Wiedzy Olimpijskiej „Letnie Igrzyska Olimpijskie – Rio 2016", zgłoszenie do konkursu następowało poprzez stronę internetową, a następnie przez niniejszą stronę został zrealizowany pierwszy etap konkursu polegający na odpowiedzi na 25 pytań. Konkurs był podzielony na kategorie:
- szkoły podstawowe,
- gimnazja,
- szkoły ponadgimnazjalne,
oraz kategorie OPEN, w których mogły startować osoby prywatne oraz dorosłe.

Po zakończeniu konkursów internetowych zwycięzcy mogli przyjechać do Białegostoku i walczyć w dalszej części konkursu o atrakcyjne nagrody.

3) bazy dotyczące dotacji na podręczniki szkolne dla Kuratorium w Białymstoku i Olsztynie, Szczecinie, Łodzi i Krakowie, Bydgoszczy.

W czasie rozmów z pracownikami Zespołu Księgowego Kuratorium Oświaty w Białymstoku powstał pomysł zbierania z jednostek samorządu terytorialnego danych dotyczących darmowych podręczników oraz rozliczania dotacji podręcznikowej przez stronę internetową. Po testach okazało się, że program skutecznie wspomaga zbieranie danych liczbowych oraz przelicza niezbędne środki na podręczniki. Programem zainteresowały się inne kuratoria. Obecnie z programu korzystają:

1. Kuratorium Oświaty w Białymstoku – 133 Jednostki Samorządu Terytorialnego

2. Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy – 164 Jednostki Samorządu Terytorialnego

3. Kuratorium Oświaty w Kielcach – 116 Jednostek Samorządu Terytorialnego

4. Kuratorium Oświaty w Lublinie – 238 Jednostek Samorządu Terytorialnego

5. Kuratorium Oświaty w Szczecinie – 136 Jednostek Samorządu Terytorialnego

6. Kuratorium Oświaty w Krakowie – 205 Jednostek Samorządu Terytorialnego

7. Kuratorium Oświaty w Łodzi – 202 Jednostki Samorządu Terytorialnego

8. Kuratorium Oświaty w Olsztynie – 137 Jednostek Samorządu Terytorialnego

Ogółem 1331 Jednostek Samorządu Terytorialnego pracuje na aplikacji utworzonej przez pana Grzegorza Jaworowskiego.

4) rekrutacja do publicznych szkół podstawowych dla dorosłych, klas I publicznych szkół ponadgimnazjalnych, klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia i na semestr pierwszy klas I publicznych szkół policealnych. Aplikacja umożliwia wyszukanie szkoły, a następnie dodawanie wolnych

miejsc w szkołach. Po zaakceptowaniu przez pracownika kuratorium zgłoszenia danego wakatu ukazuje się on na stronie kuratorium.

5) „Otwarta szkoła" - szkoły otwarte w czasie wakacji.

W związku z wakacjami, stworzona została aplikacja dotycząca oferty zagospodarowania czasu wolnego uczniom w czasie ferii, ze wskazaniem rodzaju zaplanowanych zajęć oraz liczby uczestników. Po zaakceptowaniu danych przez pracownika kuratorium wykaz zajęć dostępny jest pod adresem:
http://www.otwartaszkola.kuratorium.bialystok.pl/wykaz_szkol_plus.aspx

6) utworzenie nowej aplikacji usprawniającej czynności związane z wnioskami nauczycieli na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Aplikacja umożliwia rejestrację kandydatów oraz wygenerowanie wydruków takich jak:

- zawiadomienia dla kandydatów, przedstawicieli związków zawodowych, organów prowadzących oraz dyrektorów szkół,

- decyzje o powołaniu komisji na stopień nauczyciela dyplomowanego,

- druk umowy dla ekspertów biorących udział w komisji na nauczyciela dyplomowanego.
Aplikacja wspomaga również ustalanie komisji.

System ofert pracy dla nauczycieli

Od 1 kwietnia 2017 roku istnieje obowiązek informowania kuratora oświaty o wakatach na stanowiskach nauczycieli. Służy temu system ofert pracy dla nauczycieli.

Na stronie internetowej kuratorium uruchomiony jest formularz dostępny pod adresem:
http://www.kuratorium.bialystok.pl/praca-dla-nauczycieli-dodaj-oferte, poprzez który dyrektorzy szkół zgłaszają wolne miejsca pracy dla nauczycieli. Po przeanalizowaniu przez informatyka Pawła Szeligowskiego następuje publikacja oferty na stronie:
http://www.kuratorium.bialystok.pl/praca-dla-nauczycieli.

Po przekroczeniu terminu składania ofert na konkretne ogłoszenie, na wskazany adres e-mail szkoły lub osoby dodającej ofertę/ dyrektora szkoły, będzie wysyłana automatycznie prośba o wypełnienie ankiety dotyczącej oferty. Wypełnienie ankiety jest obowiązkowe.

Podstawa prawna

W związku z wejściem w życie przepisu art. 224 w związku z art. 369 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2016 r. poz.60) w brzmieniu:

„Art. 224
1.W okresie do dnia 31 sierpnia 2023 r. dyrektor szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego informuje kuratora oświaty sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą o wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, kurator oświaty udostępnia na stronie podmiotowej kuratorium oświaty.

3. W okresie do dnia 31 sierpnia 2020 r. pierwszeństwo w zatrudnieniu na wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego przysługuje:

1) nauczycielom przeniesionym w stan nieczynny, nauczycielom, którzy otrzymali informację o przeniesieniu ich w stan nieczynny z początkiem kolejnego roku szkolnego, oraz nauczycielom, którzy złożyli wniosek o przeniesienie w stan nieczynny w trybie art. 20 ust. 5c ustawy - Karta Nauczyciela;

2) nauczycielom, z którymi rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 226 ust. 2, z dniem wypowiedzenia im stosunku pracy."

Opracowanie:
Jolanta Jurgiel
Dyrektor Wydziału Organizacyjnego,
Grzegorz Jaworowski
Główny Specjalista ds. Informatycznych
Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Wydawanie duplikatów świadectw i dyplomów oraz zaświadczeń

Jednym z zadań Wydziału Organizacyjnego jest wydawanie odpisów i wypisów na podstawie dokumentacji przechowywanej w archiwum zakładowym, tj. między innymi duplikatów świadectw i dyplomów oraz zaświadczeń na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2017 roku w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 170) w przypadku utraty oryginału świadectwa, odpisu świadectwa dojrzałości, odpisu aneksu do świadectwa dojrzałości, dyplomu lub zaświadczenia osoba, która otrzymała dokument może wystąpić odpowiednio do szkoły, komisji okręgowej lub kuratora oświaty, którzy wydali ten dokument, z wnioskiem o wydanie duplikatu świadectwa, odpisu świadectwa dojrzałości, odpisu aneksu do świadectwa dojrzałości, dyplomu lub zaś-

wiadczenia. W przypadku utraty suplementu osoba, która go otrzymała może wystąpić do komisji okręgowej, która wydała ten suplement, z wnioskiem o wydanie nowego suplementu.

Duplikat wydaje się na druku według wzoru obowiązującego w dniu wydania oryginału świadectwa, dyplomu lub zaświadczenia. W przypadku braku ww. druku duplikat wydaje się na przygotowanym przez szkołę, komisję okręgową lub kuratora oświaty formularzu zgodnym z treścią oryginału. Na duplikacie nie umieszcza się fotografii absolwenta.

W przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły duplikat świadectwa szkolnego promocyjnego, świadectwa ukończenia szkoły i świadectwa dojrzałości, wydawanego po zdaniu egzaminu dojrzałości, wydaje organ, o którym mowa w art. 59 ust. 3 i 4 lub art. 84 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, tj. organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Osoba ubiegająca się o wydanie duplikatu świadectwa powinna złożyć do Kuratorium Oświaty w Białymstoku osobiście lub listownie, również z zagranicy, następujące dokumenty:

1. wniosek o wydanie duplikatu świadectwa (wzór wniosku o wydanie duplikatu świadectwa - www.kuratorium.bialystok.pl);

2. dowód wniesienia opłaty, zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej, na rachunek bankowy Kuratorium Oświaty w Białymstoku nr konta IBAN: PL 22101010491004072231000000 , kod BIC NBP LP LPW w wysokości 26 zł od jednego dokumentu;

3. w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest osobą, której dotyczy wydanie duplikatu, upoważnienie wystawione przez właściciela świadectwa (wzór upoważnienia: www.kuratorium.bialystok.pl).

Od 1 stycznia 2017 r. do 31 lipca 2017 r. do Kuratorium Oświaty wpłynęło 460 wniosków o wydanie duplikatu świadectwa, dyplomu lub wypisów z dokumentacji przebiegu nauczania.

Zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 poz. 1943) dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji. Zgodnie z art. 84 ust. 4 ustawy dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły niepublicznej przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji ulega wykreśleniu.

Dokumentację przebiegu nauczania ze zlikwidowanej szkoły należy przekazywać do archiwum tutejszego urzędu w stanie uporządkowanym wraz ze spisem zdawczo – odbiorczym, po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu terminu z pracownikiem Kuratorium Oświaty w Białymstoku – Katarzyną Wierzbicką.

W archiwum Kuratorium Oświaty przechowywana jest dokumentacja przebiegu nauczania z ponad 500 zlikwidowanych szkół i placówek z województwa podlaskiego.

Opracowała:
Katarzyna Wierzbicka
inspektor
w Wydziale Organizacyjnym
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Bezpłatny transport dzieci / uczniów niepełnosprawnych do przedszkoli, szkół i ośrodków

Przypominamy, iż tak jak dotychczas gminy muszą zapewnić bezpłatny transport do przedszkoli, szkół i ośrodków oraz opiekę w czasie przejazdu dzieciom/uczniom niepełnosprawnym. Regulacje w tym zakresie znajdują się w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).

Zgodnie z zapisami w tej ustawie, obowiązkiem gminy jest zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu (albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem/burmistrzem/prezydentem miasta a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice):

-do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego - niepełnosprawnym dzieciom: 5-letnim i 6-letnim oraz dzieciom, którym odroczono spełnianie obowiązku szkolnego (art. 32 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe – Dz.U. z 2017 r. poz. 59);

-do najbliższej szkoły podstawowej - niepełnosprawnym uczniom: niesłyszącym, słabosłyszącym, niewidomym, słabowidzącym, z niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją), z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) i z niepełnosprawnościami sprzężonymi (art. 39 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo Oświatowe);

-do najbliższej szkoły ponadpodstawowej – uczniom z niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją), z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym,

w którym uczeń kończy 21. rok życia (art. 39 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo Oświatowe);

wychowania przedszkolnego, szkoły ponadpodstawowej i ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego również w przypadkach, w których przepisy prawa oświatowego nie wskazują takiego obowiązku (art. 32 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe).

Jolanta Broda
starszy wizytator
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Nowy rok szkolny rozpoczęty

Wojewódzka Inauguracja roku szkolnego 2017/2018 miała miejsce 4 września 2017 roku w Szkole Podstawowej nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie. Poprzedziła ją msza święta pod przewodnictwem biskupa Tadeusza Bronakowskiego, w której uczestniczyli uczniowie, rodzice, dyrektorzy szkół, pedagodzy oraz zaproszeni na tę uroczystość goście. Oprawę stanowiły poczty sztandarowe z wielu szkół naszego województwa.

Po zakończeniu uroczystości w kościele pod wezwaniem św. Jana Pawła II uczestnicy przemaszerowali do budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie, gdzie rozpoczęła się uroczysta inauguracja. W krótkim występie artystycznym zaprezentowali się uczniowie dwóch grajewskich szkół. Po występie nadszedł czas na uroczyste rozpoczęcie inauguracji z wprowadzeniem sztandarów szkół oraz odśpiewaniem hymnu państwowego.

Pierwszy głos zabrał Dariusz Latarowski – Burmistrz Grajewa, który, jako współgospodarz podziękował Pani Kurator Jadwidze Marioli Szczypiń za organizację tej podniosłej uroczystości. Następnie Jadwiga Mariola Szczypiń – Podlaski Kurator Oświaty powitała zaproszonych gości w osobach: Jego Ekscelencji Księdza Biskupa Tadeusza Bronakowskiego, Biskupa pomocniczego łomżyńskiego, Jego Ekscelencję Arcybiskupa Jakuba, Ordynariusza Prawosławnej Diecezji Białostocko – Gdańskiej, Jarosława Zielińskiego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Bogdana Paszkowskiego Wojewodę Podlaskiego oraz przedstawicieli lokalnych władz samorządowych, służb mundurowych, organizacji związkowych i społecznych, uczniów, rodziców, dyrektorów i nauczycieli szkół.

W swoim wystąpieniu Pani Kurator podkreśliła znaczenie rozpoczynającej się właśnie reformy oświaty. Poinformowała zebranych o kierunkach polityki oświatowej państwa ustalonych przez Ministra Edukacji Narodowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na rosnącą wychowawczą rolę szkół i placówek. Nawiązała też do znaczenia relacji uczeń-nauczyciel jako klucza do sukcesów wychowawczych i dydaktycznych.

Wśród osób, które zabrały głos byli, m.in.: Biskup Tadeusz Bronakowski, Biskup łomżyński, Arcybiskup Jakub, Ordynariusz Prawosławnej Diecezji Białostocko – Gdańskiej, Jarosław Zieliński Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Bogdan Paszkowski Wojewoda Podlaski, Agnieszka Sokołowska – nauczyciel i Oliwia Dzięgielewska – uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie.

Wszyscy mówcy podkreślali znaczenie szkoły jako miejsca kształtowania umysłów, zdobywania wiedzy i umiejętności, ale także nabywania wartości, w tym przede wszystkim, patriotycznych, chrześcijańskich i obywatelskich. Nie zabrakło życzeń kierowanych do uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół i innych osób związanych z oświatą, by inaugurowany rok szkolny 2017/2018 był pasmem sukcesów dydaktycznych i wychowawczych.

Po uroczystym wyprowadzeniu sztandarów szkół uczestnicy uroczystości mieli okazję do obejrzenia programu artystycznego w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Grajewianie" z Grajewskiego Centrum Kultury oraz wysłuchania piosenek w wykonaniu Aleksandry Czaplickiej – uczennicy ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Grajewie.

Magdalena Kozłowska
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Fotografie na okładce i rozkładówce wrześniowego numeru Podlaskich Wieści Oświatowych pochodzą z uroczystej inauguracji roku szkolnego. Autorem zdjęć jest Lech Stanisław Słoma - Sadowski

Wojewódzka Inauguracja roku szkolnego 2017/2018

Wspomaganie szkół i placówek z przedmiotu „edukacja dla bezpieczeństwa”

Wśród bardzo wielu zadań edukacji szkolnej należy wymienić także przygotowanie uczniów do przeciwstawienia się różnym zagrożeniom bezpieczeństwa. Zdolność narodu do obrony własnej suwerenności i niepodległości oraz do zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa personalnego (jednostkowego), jest swoistą sumą świadomości obronnej oraz wiedzy i umiejętności każdej jednostki ludzkiej.

Bezpieczeństwo jest usytuowane na drugim miejscu w hierarchii potrzeb podstawowych, tuż po potrzebach fizjologicznych. Jest ono rozumiane jako stan i poczucie pewności, spokoju, stabilności, oparcia, opieki, wolności od strachu, lęku, chaosu, porządku, prawa i granic.

Edukacja dla bezpieczeństwa w środowisku szkolnym to określony system działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, organizacji, stowarzyszeń działających w szkole, jej otoczeniu, którego celem jest wyposażenie uczniów w wiedzę, umiejętności pozwalające na działania w przypadkach kryzysowych zagrożeń życia i zdrowia, jak również innych nadzwyczajnych zagrożeń.

W związku ze współczesnymi zagrożeniami coraz powszechniejsze staje się wśród społeczeństwa przekonanie, że dopóki zapotrzebowanie na wiedzę z zakresu bezpiecznego życia nie zostaje zaspokojone w procesie kształcenia, dopóty nie będzie można ukształtować bezpiecznej działalności człowieka.

Rola szkół i placówek w tym zakresie jest szczególna, bowiem o wiele łatwiej jest wpajać dobre zasady postępowania uczniom, niż zwalczać złe nawyki u dorosłych.

Konkretne treści nauczania i wychowania z dziedziny edukacji dla bezpieczeństwa mogą być realizowane w ramach poszczególnych zajęć edukacyjnych, prowadzonych na danym etapie edukacyjnym we współpracy z organizacjami pozarządowymi, społecznymi etc.

Stąd wprowadzona w bieżącym roku reforma oświaty wymaga także zmiany w systemie szkolnej edukacji dla bezpieczeństwa stosownie do współczesnych zagrożeń, wyzwań i potrzeb. Na obecnym etapie na szczeblu międzyresortowym jest w konsultacji propozycja wprowadzenia w szkołach ponadgimnazjalnych przedmiotu „wychowanie proobronne” zamiast przedmiotu „edukacja dla bezpieczeństwa”.

Najważniejszym zadaniem, jakie stawiają nowe wyzwania, jest kształtowanie odpowiednich postaw – szacunku dla życia i zdrowia, ratowania i udzielania pomocy poszkodowanym. Cała zaś przekazywana wiedza i nabywane umiejętności stanowią inspirację do dalszego rozwoju ucznia w tym zakresie, na kolejnych etapach edukacyjnych, w trakcie stawania się przez niego dojrzałym, dorosłym i odpowiedzialnym człowiekiem, umiejącym organizować wokół siebie bezpieczeństwo.

Stoimy w obliczu nowej edukacji w zakresie bezpieczeństwa, edukacji dotyczącej rozpoznawania nietypowych zagrożeń, która pozwoli nabyć nam i naszym dzieciom umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku kontaktu z przedmiotami i materiałami niebezpiecznymi.

Stąd istotnym ogniwem w zakresie wspierania nauczycieli i uczniów w pogłębianiu wiedzy i doskonaleniu umiejętności z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa staje się korzystanie z proponowanych projektów edukacyjnych, wspomagających proces dydaktyczny.

Jest to konkretna forma pomocy szkołom i placówkom. W tym zakresie Kuratorium Oświaty w Białymstoku aktywnie wspiera nauczycieli oraz uczniów z województwa podlaskiego proponując działania edukacyjne szkołom i placówkom w formie „Kalendarza propozycji udziału szkół w przedsięwzięciach z edukacji dla bezpieczeństwa na rok szkolny…”.

Kuratorium Oświaty serdecznie zaprasza dyrektorów szkół i placówek, nauczycieli, uczniów do aktywnego udziału w proponowanych przedsięwzięciach.

W roku szkolnym 2017/2018 planujemy następujące przedsięwzięcia:

1) szkoły podstawowe:

-strzeleckie zawody z okazji Dnia Niepodległości,
- strzeleckie mistrzostwa szkół podstawowych,
-Ogólnopolski Konkurs Historyczny „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1887-1922. O Niepodległość i granice Rzeczypospolitej”;

2) gimnazja:

- XII Podlaska Gimnazjada Strzelecka,
- Ogólnopolski Konkurs Historyczny „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1887-1922. O Niepodległość i granice Rzeczypospolitej”;

3) szkoły ponadgimnazjalne:

- VII otwarta Wojewódzka Licealiada Strzelecka „Złota Tarcza”,
- Ogólnopolska Olimpiada Tematyczna „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1887-1922. O Niepodległość i granice Rzeczypospolitej”,
- Wojewódzka Licealiada Strzelecka „O Srebrne Muszkiety 2018”,
- V Regionalne zawody w udzielaniu pierwszej pomocy,
- VI wojewódzki Przegląd Musztry klas mundurowych,
- Mistrzostwa Podlasia w biegu na orientację,
- Wojewódzka Licealiada sportowo-obronna „Sprawni Jak Żołnierze 2018”;

4) nauczyciele przedmiotu „edukacja dla bezpieczeństwa”: -
-konferencja nt. „Realizacja podstawy programowej z EDB w świetle nowego prawa oświatowego;
- III Podlaskie Forum klas mundurowych. Zachęcamy inne organizacje społeczne, stowarzyszenia do przesyłania swoich propozycji do dnia 30 sierpnia br., które Państwa zadaniem należałoby zaproponować szkołom i placówkom na adres kuratorium@kuratorium.bialystok.pl . Wspomniany kalendarz zamieszczony będzie na początku roku szkolnego na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w zakładce: www.kuratorium.bialystok.pl> zakładka> Szkoły i organy prowadzące lub Rodzice i uczniowie> konkursy, olimpiady, turnieje > inne konkursy, olimpiady, turnieje .

Lesław Szulżuk
starszy specjalista
Kuratorium Oświaty
w Białymstoku

Harcerze wrócili z obozów

,,Płonie ognisko i szumią knieje,
drużynowy jest wśród nas,
opowiada starodawne dzieje..."

Tą tradycyjną pieśnią harcerki i harcerze na obozach rozpalają pierwsze harcerskie ogniska. Od tego momentu rozpoczyna się wakacyjna przygoda.

Początki harcerstwa białostockiego datuje się na 1913 rok, gdy w Białymstoku powstała pierwsza drużyna skautowa. Od ponad 100 lat harcerze i harcerki rozbijają swoje obozy na terenach leśnych, w Puszczy Augustowskiej, Puszczy Knyszyńskiej, na polanach, nad jeziorami i rzekami. Harcerze mieszkają zwykle w dużych namiotach. Mieszkać przez dwa tygodnie w lesie ze swoim zastępem to ogromna frajda!

Ciekawie usytuowany obóz, barwne zdobnictwo i pionierka obozowa, posiłki gotowane w kuchni obozowej, świeże powietrze, cisza i czysta woda to najważniejsze walory, jakie do zaoferowania miały obozy harcerskie. Wieczorami na naszych obozach harcerze zasiadali przy ogniskach, śpiewali pieśni harcerskie i patriotyczne, a kadra opowiadała swoim podopiecznym gawędy i wspomnienia z minionych lat.

Podczas tegorocznych wakacji zorganizowano 33 obozy harcerskie oraz inne formy wypoczynku. Udział w nich wzięło łącznie 2500 zuchów, harcerek, harcerzy, wędrowników i kadry instruktorskiej. Bazy obozowe powstawały w Bieszczadach, Tatrach, nad Morzem Bałtyckim i nad jeziorami. Kadra programowa zadbała o różnorodność form wypoczynku i atrakcyjne programy. Podopieczni mieli wiele okazji poznać miejsca związane z historią Polski, a także naszego Związku. Dużo czasu poświęcano na tradycyjne techniki harcerskie (pionierkę, samarytankę, terenoznawstwo). Harcerze zdobywali sprawności harcerskie mistrza musztry, kuchcika, igiełki, mistrza gier i zabaw, śpiewaka, i wiele innych. Zajęcia prowadzono sprawdzoną od ponad 100 lat metodyką harcerską. Najmłodszym uczestnikom

zaproponowano realizację programów dotyczących m.in. popularnych, polskich bajek, postaci z książek, itp. Organizowano wycieczki krajoznawcze. Był też czas na zwiedzanie najbliższej okolicy, spotkania z ciekawymi ludźmi. Dbano o kondycję fizyczną i w każdej wolnej chwili odbywały się zajęcia sportowe.

Obóz to też świetna okazja do uroczystego złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego, podczas którego nowo przyjmowani harcerze wypowiadają słowa: ,,Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym Prawu Harcerskiemu" , po czym otrzymują upragniony Krzyż Harcerski. W takich chwilach zawsze i wszystkim udziela się radość i wzruszenie.

W tym roku Chorągiew Białostocka ZHP zorganizowała cztery obozy specjalnościowe - żeglarskie obozy w Rydzewie, Suchej Rzeczce i dwa turnusy obozu żeglarskiego w Staczach koło Ełku. Warto w tym miejscu wspomnieć, że jedną z tych placówek - obóz w Suchej Rzeczce nad Serwami organizowany przez 4 Szczep Drużyn Harcerskich i Zuchowych ,,Azurian" z Białegostoku odwiedziła Jadwiga Mariola Szczypiń – Podlaski Kurator Oświaty. Był czas na rozmowy z uczestnikami i kadrą obozu, a także uczestnictwo w uroczystości patriotycznej.

,,Już do odwrotu głos trąbki wzywa...". Tak kończą się ogniska, tak kończy się tegoroczna Harcerska Akcja Letnia ZHP Chorągwi Białostockiej. Kończą się obozy, pozostają wspomnienia, zawarte nowe znajomości, pogłębiona wiedza z dziedziny metodyki

i historii harcerstwa oraz łza w oku. Za rok ponownie wrócimy na tereny naszych obozowisk.

Przy okazji chciałbym przedstawić czytelnikom Podlaskich Wieści Oświatowych informację dotyczącą składu Chorągwi Białostockiej ZHP im. hm. Ryszarda Kaczorowskiego. Na jej terenie (obejmującym województwo podlaskie) funkcjonuje osiem hufców (jednostek terenowych):

- Hufiec ZHP Augustów,

- Hufiec ZHP Białystok,

-Hufiec ,,Biebrzański" ZHP w Grajewie,

- Hufiec ZHP Bielsk Podlaski,

- Hufiec ZHP Kolno,

-Hufiec ,,Nadnarwiański" ZHP w Łomży,

- Hufiec ZHP Sokółka,

- Hufiec ZHP Suwałki.

Łącznie w 230 drużynach działa 4781 zuchów, harcerek, harcerzy i instruktorów z terenu całego województwa podlaskiego. Szczegółowe dane liczbowe zawarte są w artykule „Komunikaty z narad Podlaskiego Kuratora Oświaty".

Chciałbym serdecznie podziękować Pani Kurator Jadwidze Marioli Szczypiń za zainteresowanie dyrektorów szkół naszego województwa tworzeniem atmosfery do działalności gromad zuchowych oraz drużyn harcerskich i wędrowniczych. To dla całego systemu wychowawczego ma bardzo duże znaczenie. Mamy głębokie przekonanie, że przyniesie to bogate owoce i wspomoże rodziny oraz szkoły w procesie wychowania młodego pokolenia Polaków.

hm. Andrzej Bajkowski
Zastępca Komendanta,
Skarbnik ZHP Chorągwi
Białostockiej

Szukam nauczyciela...

Są młodzi. Mają swoje marzenia, pragnienia i ambicje. Nie boją się wyzwań. Poszukują nauczycieli – mistrzów, nauczycieli-autorytetów, którzy będą im towarzyszyć w szkolnej wędrówce. Współcześni uczniowie, to bardzo często wnikliwi obserwatorzy rzeczywistości szkolnej i nauczycieli. Z perspektywy ławki w klasie, bez trudu potrafią rozpoznać, który z nich emanuje ciepłem, humorem, patosem, ironią, wiedzą, odpowiedzialnością, czy też kiczem i rutyną. Po latach nauki wspominają ich „fajnie" lub „gorzko". Wiele czynników może wpływać na taki stan rzeczy. Nie tylko codzienne szkolne życie, ale także literatura i film pokazują różnorodne podejścia pedagogów do wykonywanego zawodu, a przede wszystkim stosunek do uczniów. W informatycznej cywilizacji naszych czasów,

coraz trudniej o bezpośrednie relacje mistrz-uczeń, ale utrzymuje się tęsknota za modelem platońskiej Akademii. Jej podstawowym narzędziem pracy była rozmowa. Myślę, że w dzisiejszych czasach jest to niedoceniona forma kontaktu z uczniem.

Relacja Sokrates-Platon

Gaje oliwne, ogrody i ulice…To właśnie miejsca, gdzie przechadzali się wielcy filozofowie otoczeni grupką uczniów. Sokrates jako mentor ateńskiej młodzieży, stawał się też ich przewodnikiem duchowym, godnym naśladowania wzorem, kimś, kto pomoże zrozumieć samego siebie. Dla Platona stary, siedemdziesięcioletni Sokrates był nie tylko mistrzem, ale też najlepszym przyjacielem. Stąd Platon starał się robić wszystko, co możliwe, byle tylko swojego nauczyciela oswobodzić, zaś po jego śmierci poświęcił mu wiele miejsca w swych pismach. Podczas procesu Sokratesa, Platon był obecny, przysłuchiwał się kolejnym wypowiedziom i miał świadomość faktu, że stary filozof został osądzony niejako z góry. Późniejszy wielki myśliciel podjął nawet próbę wykupienia Sokratesa. Filozof budził w Atenach skrajne emocje. Przez uczniów był uwielbiany, przez część społeczeństwa traktowany z niechęcią. Zarzucano mu bezbożność i deprawowanie młodzieży. Do rosnącej niechęci przyczyniała się metoda nauczania np. na ulicy wdawał się w dysputy z przypadkowo napotkanymi osobami (często na wysokich stanowiskach), którym zadając pytania, wykazywał niewiedzę. Warto podkreślić, że Sokrates bardzo wysoko cenił wiedzę. Traktował ją jako podstawę osiągnięcia szczęścia w życiu. W przeciwieństwie do cieszących się dużą popularnością w jego czasach sofistów, nie brał pieniędzy za nauczanie. Sokrates to jeden z najciekawszych nauczycieli w historii. Jak zauważyli M. Braun i M. Mach w książce „ Jak pracować ze zdolnymi?" – jeśli mierzyć jego nauczycielskie talenty osiągnięciami uczniów, sam Platon wystarczy żeby uznać go za mistrza.

Ekscentryczny i charyzmatyczny Keating

To nauczyciel języka angielskiego, jeden z głównych bohaterów powieści Nancy Horowitz Kleinbaum „Stowarzyszenie Umarłych Poetów". Inspirował. Na swoich zajęciach zmuszał uczniów do samodzielnego myślenia. Profesor Keating był przeciwny konwencjonalnym sposobom nauczania. Starał się nauczyć swoich podopiecznych, że „chcieć, znaczy móc". Uświadomił im, że każdy z nich ma jakiś talent, tylko musi go w sobie odkryć i za nim podążać. Umiejętnie i mądrze nakłaniał ich do poddawania się własnym pasjom i cieszenia się z każdego nowego dania, który może przecież przynieść coś niezwykłego. Wprowadzając nowe, metody wychowawcze, powodował zamęt w środowisku nauczycieli, ale jednocześnie uznanie i uwielbienie uczniów. Zdobywa ich zaufanie i szacunek. Mówi „carpe diem". Przekonuje młodych ludzi, aby uwierzyli we własne siły, aby dążyli do tego, by ich sny się spełniły. Keating nie był wyłącznie mentorem. Stał się wzorem, o czym świadczy fakt, iż uczniowie zwracali się do niego „Kapitanie, mój Kapitanie". To przykład nauczyciela, który potrafi pociągnąć za sobą innych, przekonać ich do otwartości i samodzielnego myślenia. Wierzy, że podstawą edukacji powinno być pokonywanie własnych słabości, samodzielne myślenie, poszerzanie horyzontów, odpowiedzialność za własne czyny i spoglądanie na wszystkie kwestie z wielu perspektyw.

Ktoś niezwykle bliski

Tak można określić nauczyciela z wiersza Zbigniewa Herberta „Pan od przyrody". Mimo że piszący o nim poeta jest już osobą dojrzałą, wspomina nauczyciela jako jedną z najważniejszych postaci dzieciństwa. W jego wspomnieniach, to osoba mądra, posiadająca wiedzę, która potrafi zainteresować uczniów wykładanym przedmiotem. Wprowadza ich w świat odkryć, mających ogromny wpływ na rozwój ucznia szkoły podstawowej. Nauczył dzieci szacunku dla życia pod każdą postacią Ułatwił im poznanie tajemnic przyrody i przeżycie przy tym ogromnych wzruszeń.

On nas wprowadził
przez złoty binokular
w intymne życie
naszego pradziadka
pantofelka

Można powiedzieć, że Pan od przyrody, to nie tylko zwykły profesor – to mistrz, to autorytet. Herbert próbuje nam powiedzieć, że tak naprawdę każdy nauczyciel buduje sobie pomnik w umysłach i sercach swoich uczniów. Wspomnienie o nim wzrusza, a szacunek, który wzbudzał za życia, nie zmniejszył się ani odrobinę po jego śmierci. Podmiot liryczny wspomina z nostalgią nauczyciela przyrody. Choć nie potrafi sobie przypomnieć jego twarzy, pamięta inne szczegóły wyglądu nauczyciela – że był wysoki, nosił złoty łańcuszek, popielaty surdut i krawat. We wspomnieniach tych bowiem nie chodzi o wygląd, ale o wartości, które pedagog zaszczepił w sercach swoich uczniów.

A więc?

Warto pamiętać, że nasi uczniowie szukają w nauczycielach autorytetów, pełnych poświecenia, którzy potrafią rozmawiać ze swoimi podopiecznymi, przekazać im wiedzę i otwierać oczy na świat. Czasy, kiedy tylko nauczyciel miał książkę już minęły. Młodzi ludzie doskonale poruszają się w świecie internetu, który dostarcza im informacji i trochę zastępuje nauczyciela. Możemy więc rozstać się z rolą eksperta. Wygórowane oczekiwania i zmuszanie do bezrefleksyjnego „wkuwania" wiadomości stają się przeszkodą w budowaniu pozytywnych relacji. Jeżeli będziemy mieć na uwadze, że każdy ma jakiś talent, za którym warto podążać i rozwijać go, to wspólna droga przez szkolne meandry, może okazać się niezwykłą przygodą nauczyciela i ucznia. W tej wędrówce nie bez znaczenia jest bagaż wzajemnych doświadczeń:

„Kiedy jeden z uczniów przyszedł pożegnać się z Mistrzem przedpowrotem do rodziny i interesów, prosił go o coś, co mógłby zabraćze sobą. Mistrz rzekł:– Stale rozważaj te trzy rzeczy, które ci teraz powiem:To nie ogień jest gorący, lecz ty tak go odbierasz.To nie oko widzi, lecz twój umysł.To nie cyrkiel zakreśla koło, lecz kreślarz". (Anthony de Mello)

Maryla Boćkowska
III Liceum Ogólnokształcące
im. K. K. Baczyńskiego
w Białymstoku
członek Polskiego Stowarzyszenia
Nauczycieli Twórczych

Festiwal Nauki

1.06.2017 r. w Publicznym Gimnazjum nr 1 w Grajewie odbył się już po raz kolejny Festiwal Nauki. Tym razem wszystkie zajęcia i spotkania związane były z promocją książek i czytaniem. Uczniowie klas pierwszych projektowali okładki do znanych książek. Pracowali z zaangażowaniem, a efekty w postaci plakatów zaprezentowali swoim kolegom podczas akcji - Jak nie czytam jak czytam.

Drugoklasiści wzięli aktywny udział w projekcie edukacyjnym z chemii. Grupa siedmiu uczniów z klas pierwszych w bardzo ciekawy i interesujący sposób zaprezentowali starszym kolegom następujące tematy:

1.Wielcy odkrywcy w dziedzinie chemii.

2. Przyczyny i skutki zanieczyszczeń powietrza.

3.Rośliny doniczkowe sprzymierzeńcami człowieka w likwidacji szkodliwych zanieczyszczeń powietrza.

Spotkanie zakończyła gra dydaktyczna – domino - substancje chemiczne. Powyższe tematy uczniowie przygotowali pod kierunkiem Renaty Rózio – Jurczyk.

Szczególnym wydarzeniem podczas tegorocznego Festiwalu Nauki było spotkanie autorskie z poetką – absolwentką naszej szkoły Anną Jachimską. Artystka zaprezentowała swoje wiersze, opatrzyła je autobiograficznym komentarzem, weszła w dialog z młodzieżą. Gimnazjaliści czytali wiersze Wisławy Szymborskiej, Juliusza Słowackiego, Cypriana Kamila Norwida, przygotowali scenkę na motywach „Balladyny". Oprócz tego młodzież mogła obejrzeć prezentację n.t. historii książki przygotowane przez grupę uczniów z klas trzecich. Spotkanie urozmaicono kalamburami. Uczestnicy wykazali się inwencją twórczą.

Podczas Festiwalu Nauki gimnazjaliści wraz z uczniami z klas 4 – 6 szkoły podstawowej wzięli udział w ogólnopolskiej akcji organizowanej przez redakcję miesięcznika Biblioteka w Szkole pod hasłem Jak nie czytam jak czytam. Punktualnie o godzinie 1000 zaczęło się wielkie czytanie… Wszyscy pochylili się nad swoimi książkami, czytając w ciszy i skupieniu. Nam się udało - w akcji wzięło udział 248 osób. Jednakże Festiwal Nauki to nie tylko promowanie i popularyzowanie nauki, książki i czytania. Po ciekawych prezentacjach i spotkaniu autorskim odbyła się ogólnoszkolna impreza integracyjna. Uczniowie wzięli udział w konkurencjach sportowych. Ponadto młodzież mogła porozmawiać przy wspólnym grillu, bawić się przy dobrej muzyce.

Iwona Lewszyk
ZSM nr 1 w Grajewie

Maluch bada i eksperymentuje, czyli zabawy badawcze i doświadczenia dla najmłodszych

Naturalną potrzebą każdego człowieka jest dążenie do poznawania i rozumienia otaczającej go rzeczywistości. Szczególnie dzieci charakteryzuje naturalna ciekawość tego, co je otacza. Najlepszym sposobem zaspokojenia tej ciekawości na etapie przedszkolnym są zabawy badawcze i eksperymenty o charakterze badawczym. Dla dziecka nie jest ważny rezultat ani materialny efekt, lecz samo działanie, które do niego doprowadziło. Zabawy badawcze dostarczają niezliczonej ilości nowych przeżyć związanych z odkrywaniem właściwości rzeczy i zjawisk.

Prawidłowo stymulowana ciekawość świata poprzez właściwie dobrane tematy, formy i środki stanowi podstawę wielokierunkowego rozwoju przedszkolaka, zarówno młodszego jak i starszaka. To sprawiło, że w sezonie zimowo-wiosennym zaproponowałam moim 3 i 4-latkom udział w projekcie

pt. „Piątek z eksperymentem". W realizacji działań bazowałam na własnych pomysłach zabaw i eksperymentów oraz propozycjach zaczerpniętych z innowacji programowo-metodycznej pt. „Dlaczego w trawie piszczy? realizowanej w naszej placówce. W tym czasie dzieci miały okazję obserwować, zadawać pytania, wyciągać wnioski a przede wszystkim aktywnie uczestniczyć w wielu prostych, aczkolwiek „cieszących oko" zabawach badawczych i doświadczeniach. Bawiliśmy się w obrębie czterech żywiołów a to za sprawą m.in. takich zabaw jak:

- Tęcza na mleku – obserwowanie kolorowych okręgów z farby, tworzenie kolorowych mozajek

- Hodowla kryształów solnych

-Wędrówka kolorów – przemieszczanie się kolorów po papierowych ręcznikach

- Co się rozpuszcza w wodzie?
- Zabarwianie kwiatów – eksperyment z barwnikami spożywczymi

- Co potrafi balon? – badanie zjawiska przyciągania pod wpływem naelektryzowania

- Zabawy z magnesami – badanie, jakie przedmioty przyciąga magnes, przesuwanie metalowych spinaczy

- Zaczarowany balon – doświadczenie z wykorzystaniem schłodzonej butelki i ciepłej wody.

Obserwując ciekawość badawczą dzieci, ich zaangażowanie w wykonanie czynności, radość i często zdziwienie na twarzach stwierdzam, że zabawy badawcze i eksperymenty są jak najbardziej adresowane do młodszych przedszkolaków. Ich pojawienie się co jakiś czas z pewnością będzie miłym urozmaiceniem codziennych zajęć dydaktycznych.

Ewa Wróblewska
PS Nr 77
„Rumiankowe Przedszkole"
im. Simony Kossak

Ozoboty - innowacje w „Dwójce"

Roboty w szkole podstawowej? Niemożliwe? A jednak! Przyjęta 14 lutego 2017 r. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej nowa podstawa programowa zakłada naukę elementów programowania już w klasach I - III szkoły podstawowej. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Mońkach Dariusz Jaworowski wyszedł naprzeciw zmianom w nowej podstawie programowej. Zakupił do szkoły 11 Ozobotów, które wprowadzają ucznia w świat programowania.

Ozobot to mały, inteligentny robocik, który rozpoznaje odpowiedni szereg kolorowych linii i podąża ich śladem. Uczniowie programują zadania rysując kolorowe kody(linie) na kartce papieru lub tablecie, które wykonuje

robot. Ozoboty rozumieją jednak tylko precyzyjnie narysowane linie i kody, kiedy rysunki są one niestaranne, robot nie wykonuje komend poprawnie: gubi się, zatrzymuje, jedzie w inną stronę. Ten mały robocik zabiera dzieci w niesamowitą przygodę rysowania, rozwiązywania problemów i pracy grupowej. Komendy wydawane Ozobotowi można również zaprogramować używając platformy OzoBlockly. Stworzony kod przesyłamy mu poprzez przyłożenie OzoBota do monitora komputera lub tabletu. Użycie Ozobota nie wymaga podłaczenia do Wi-FI, jak również skomplikowanego sprzętu lub okablowania. Wystarczy tylko Ozobot w komplecie z mazakami, kartką papieru lub planszą.

Dzięki wykorzystaniu Ozobotów na zajęciach uczniowie w namacalny sposób przekonują się o tym, że programowanie jest niezwykle praktyczną dziedziną wykorzystywaną w każdym obszarze ludzkiego życia. Programując robota uczniowie od razu widzą efekty swojej pracy, co stwarza im przyjaźniejsze warunki do przyswajania wiedzy na zajęciach.

Umiejętność programowania przynosi wiele korzyści uczniom z dysfunkcjami. Wyposaża ich w ważne umiejętności życiowe takie jak planowanie, przewidywanie tego co się wydarzy, wdraża do samooceny, poza tym rozwija kompetencje społeczne, uczy zasad dobrej współpracy, efektywnego rozwiązywania zadań w grupie. Jest to nie tylko rozwijanie umiejętności logicznego myślenia, kodowania, ale również ćwiczenie orientacji przestrzennej, empatii, koordynacji wzrokowo-ruchowej, percepcji wzrokowej, wdrażanie do wielozmysłowego rozwiązywania problemu i zadania, a przede wszystkim niesamowita zabawa. Uczniom ze spektrum autyzmu roboty pomagają w przezwyciężeniu zaburzeń emocjonalnych, niwelują trudności w zawiązywaniu właściwych relacji społecznych.

Dzięki Ozobotom lekcje stają się również bardziej angażujące i ciekawsze, nauczyciel jest w stanie zainteresować uczniów tematem i zachęcić do pracy na zajęciach.

Marta Pisanko
Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Kochanowskiego
w Mońkach

Spędzamy aktywnie czas na różnych obiektach sportowych

Innowacje pedagogiczne dają nauczycielom możliwość rozszerzenia oferty szkoły o nowe usługi na rynku edukacyjnym dostosowane do zainteresowań uczniów, oczekiwań rodziców oraz możliwości materialnych szkoły. To za ich pomocą nauczyciel może rozszerzyć swoją działalność pedagogiczną i wychowawczą o nowe elementy oraz wyjść poza podstawę programową.

Skuteczna innowacja naszym zdaniem powinna być prosta i na coś ukierunkowana, a proces zmiany rozpocząć należy od małej, niezbyt skomplikowanej sprawy. Skuteczność innowacji przejawia się również w dążeniu do tego, aby dominowała w niej jedna dziedzina. W praktyce innowacyjność nie może być zbyt rozproszona. Przy realizacji innowacji pedagogicznych bardzo ważna jest współpraca z różnymi instytucjami działającymi w środowisku lokalnym.

Wszystkie te warunki spełniła według nas innowacja pedagogiczna „Spędzamy aktywnie czas na różnych obiektach sportowych" realizowana w bieżącym roku szkolnym w Szkole Podstawowej w Gródku. Wzięli w niej udział zarówno uczniowie, jak i ich rodzice. Innowacja miała na celu promocję sportu rodzinnego, zacieśnianie więzi rodziców z dziećmi, połączenie zajęć sportowych z wychowaniem prozdrowotnym, profilaktyką nałogów, zajęciami komputerowymi i artystycznymi. W trakcie realizacji tej innowacji odbyły się warsztaty plas-

tyczne i informatyczne na temat zasad zdrowego trybu życia oraz szkodliwości nałogów. Uczniowie wykonali na ten temat plakaty, które wisiały na korytarzu szkolnym oraz prezentacje multimedialne wyświetlane w różnych klasach, głównie IV – VI. Zajęcia edukacyjne powiązane zostały z bardziej atrakcyjną dla uczniów formą nauki czyli wyjazdami na różne obiekty sportowe.

Odbyły się zajęcia na Stadionie Narodowym w Warszawie, rekreacyjno – pływackie na basenach w Druskiennikach na Litwie, a także zajęcia na stadionie lekkoatletycznym w Grodnie. W czasie ferii zimowych odbył się maraton zumby. Uczniowie bardzo chętnie tańczyli też zumbę w trakcie spotkania integracyjnego z osobami niepełnosprawnymi w Nowej Woli.

Dzięki podjętym działaniom innowacja promowała rodzinne, aktywne formy spędzania czasu wolnego bez nałogów. W wyniku jej realizacji okazało się, iż rodzice bardzo chętnie uczestniczą w wyjazdach i zajęciach swoich dzieci. Dzięki wspólnie spędzonemu czasowi mogli oni lepiej poznać zarówno swoje dzieci, jak i ich kolegów i koleżanki. Wzajemne poznanie, w warunkach innych niż szkolne, poprawiło oraz wzmocniło wzajemne relacje zarówno rodzinne, klasowe oraz między klasowe. Poprawie uległ też sposób oceniania pracy nauczycieli przez rodziców. W trakcie wspólnych działań okazywało się niejednokrotnie, iż rodzice wspierali nauczyciela w jego działaniach.

Z tych względów zachęcamy do włączania rodziców we wszystkie działania szkoły, w tym w realizację innowacji pedagogicznych.

Naszym zdaniem dzięki realizacji innowacji wraz z rodzicami poprawie uległy wzajemne więzi rodzinne uczestników tego przedsięwzięcia, nastąpił wzrost wiedzy na temat zasad zdrowego trybu życia bez nałogów. Promowany był sport i aktywny styl życia dzięki czemu zachęcano uczestników do aktywności fizycznej na co dzień. Poznanie nowych obiektów sportowych przyczyniło się do wzrostu świadomości na temat tego, że stadiony lub baseny są miejscami ciekawymi i zachęcającymi do spędzania na ich terenie czasu. Ważnym elementem realizacji innowacji okazała się integracja uczniów, rodziców i wychowawców.

Całe przedsięwzięcie zrealizowane zostało nie tylko dzięki wzajemnej współpracy nauczycieli, rodziców oraz dyrekcji szkoły, ale również dzięki pozytywnemu nastawieniu władz lokalnych, w tym zwłaszcza wójta Gminy Gródek oraz przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gródku.

Zachęcamy innych nauczycieli do tworzenia własnych innowacji, do poszukiwania wsparcia dla swoich pomysłów w środowisku lokalnym. Twórcze podejście do własnej pracy wyzwala kreatywność, chroni przed wypaleniem zawodowym oraz daje wiele osobistej satysfakcji.

Autorzy innowacji:
Alina Gościk
Monika Jaroszuk

Kiedy przeczytasz nową książkę...

Mówią, że kto czyta ten żyje podwójnie. Prawdą jest też, że czytanie jest dla umysłu tym, czym gimnastyka dla ciała. W czasach tak bardzo zdominowanych przez kulturę obrazu i multimedia warto dołożyć wielu starań, by te proste prawdy nie zostały zapomniane przez nasze dzieci.

Pierwszą przygodę z książką najmłodsi rozpoczynają zwykle w swoim domu. Jej kontynuację stanowi pobyt w przedszkolu. Mija już prawie rok odkąd dzieci z Przedszkola Na Zielonej Górce uczestniczą w innowacji pedagogicznej: „Na kłopoty Mareczka najlepsza bajeczka". W jej ramach organizowane były zajęcia, w których bajka pełniła rolę doradcy, przewodnika i mentora. Służyła radą a jednocześnie pomagała w zrozumieniu różnych sytuacji życiowych. Była pretekstem do aktywności plastycznej, muzycznej i ruchowej. Ponadto wychowankowie tworzyli samodzielnie i zespołowo własne książeczki. Udało nam się także nawiązać współpracę z Książnicą Podlaską im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku – filią nr 7. Podczas odwiedzin w bibliotece mieliśmy możliwość obejrzenia jej zasobów oraz posłuchania bajek.

To jednak nie wszystko! Przez cały rok wychowankowie przynosili własne książeczki, które były czytane na forum grupy nie tylko przez nauczycieli, ale także przez ich rodziców. Intensyfikacja tych działań przypadła na początek czerwca, gdy odbywał się XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom czyli największe doroczne

święto kampanii czytania. W tym czasie mieliśmy przyjemność gościć między innymi aktorkę Białostockiego Teatru Lalek – Izabelę Wilczewską z przepiękną interpretacją utworów literackich dla dzieci z wykorzystaniem rekwizytów teatralnych.

W maju, już po raz drugi, skierowaliśmy prośbę do rodziców o stworzenie wspólnie ze swoimi pociechami książeczek. Otrzymaliśmy 13 dzieł małych twórców, a wśród form nie zabrakło wierszy, opowiadań i komiksów. Dzieci wymyślały historie, a dorośli skrupulatnie je notowali, razem tworzyli ilustracje oraz szatę graficzną.

Spotkanie z literaturą to nie tylko spotkanie z prozą, ale także z poezją. Ta z kolei, stała się główną bohaterką kolejnej edycji naszego międzyprzedszkolnego konkursu recytatorskiego. Został on objęty honorowym patronatem Nadleśnictwa Dojlidy i Kuriera Porannego. Poprzez recytację i słuchanie utworów o tematyce przyrodniczej i ekologicznej wychowankowie poznawali piękno poezji. Dzieci recytowały wiersze M. Konopnickiej, J. Tuwima oraz współczesnych twórców - między innymi N. Usenko i L. Ciundziewickiego. Wśród 54 małych artystów występujących na scenie nie było praktycznie dwóch takich samych zaprezentowanych utworów.

Codzienne czytanie bajek, współpraca z rodzicami, organizacja konkursów czy realizowanie innowacji pedagogicznej to jeszcze nie wszystkie pomysły na to jak przybliżyć naszym wychowankom znaczenie słowa pisanego. Czy słyszeliście o „Wędrującej książce"?

To niezwykły Ogólnopolski Program Edukacyjny, autorstwa Aleksandry Turczyn, w którego I edycji wzięły udział „Myszki" z naszego przedszkola. Głównym celem projektu była popularyzacja czytelnictwa wśród najmłodszych.

Zadaniem dzieci było wymyślenie tytułu własnej książki, stworzenie głównej bohaterki Oli oraz wysłanie jej w Polskę, aby odwiedzała inne przedszkola i przeżywała tam wspaniałe przygody. Przedszkolaki, do których trafiła nasza Ola wymyślały jej ciekawe przygody i „dopisywały" kolejne strony. Po kilku miesiącach wspólnie stworzona książka wróciła do nas, a my dowiedzieliśmy się jakie historie spotkały naszą „Olę i jej czarodziejską pelerynę" - bo taki właśnie tytuł książki wymyśliły dzieci. Dzięki temu projektowi udało się nam nawiązać współpracę z innymi przedszkolami, m.in. w Zielonej Górze, Mysłowicach i Rybniku.

Jak widać rzeczywistość przedszkolna daje wiele okazji na spotkania z literaturą w różnych ciekawych formach, a każde z nich jest wartościową lekcją. W myśl chińskiego przysłowia: „Kiedy przeczytasz nową książkę, to tak jakbyś znalazł nowego przyjaciela, a gdy przeczytasz książkę, którą już czytałeś - to tak jakbyś spotkał się ze starym przyjacielem…". Wielu przyjaciół ukrytych między kartkami wspaniałych książek życzą Wam w nadchodzącym roku szkolnym dzieci z Przedszkola Na Zielonej Górce!

Agnieszka Kulesza
Katarzyna Żych
Kinga Binaś
Barbara Jaworowska

Jak się pracuje w Hiszpanii i Włoszech?

Jaka jest specyfika pracy w hiszpańskich i włoskich firmach? Dlaczego Włosi robią sobie popołudniową sjestę? Czy hiszpańska branża mechaniczna różni się od firm w Polsce? To tylko niektóre pytania, na jakie poznali odpowiedź przyszli technicy pojazdów samochodowych, mechatronicy i technicy mechanicy realizujący praktyki zawodowe w Rimini i Maladze.

Uczniowie klas trzecich Zespołu Szkół Mechanicznych Centrum Kształcenia Praktycznego Nr 2 im. Św. Józefa w Białymstoku w ramach projektu „Uczymy się w Europie - staże zawodowe uczniów ZSM CKP NR 2" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój w marcu i kwietniu realizowali dwutygodniowe praktyki zawodowe w zagranicznych firmach. 18 osób miało niepowtarzalną okazję do zdobycia i rozwoju praktycznych umiejętności zawodowych w międzynarodowym środowisku. Młodzież poznała organizację i kulturę pracy w branży motoryzacyjnej oraz mechaniczno-mecha-

tronicznej.

Ważnym elementem projektu jest również poznanie kultury, tradycji i historii odwiedzanego kraju. W czasie wolnym od zajęć uczniowie mieli okazję zobaczyć zabytki i największe atrakcje południowej Hiszpanii i Włoch nad północnym Adriatykiem. Największe wrażenie zrobiły na nich zwiedzane miasta - Malaga, Sewilla, Rimini, Bolonia, Florencja i San Marino. Urzekały atmosferą, historyczną architekturą i klimatem. W pamięci pozostaną przepiękne widoki, winnice i gaje oliwne na zboczach gór oraz miasteczka z urokliwymi kamienicami i wąskimi uliczkami.

Uczniowie zostali przyjęci bardzo serdecznie. Pracownicy firm byli pozytywnie nastawieni do praktykantów i pomimo bariery językowej z dużym zaangażowaniem pomagali i tłumaczyli kwestie związane z wykonywanymi zadaniami. Uczniowie zwrócili szczególną uwagę na inną niż w Polsce kulturę pracy, sjestę we Włoszech, otwartość ludzi i pozytywne nastawienie do wykonywanej pracy oraz ciekawe technologie w Maladze. Młodzież wysoko oceniła wyposażenie, organizację i normy jakości obowiązujące w firmach. Uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające realizację praktyk zawodowych oraz Europass Mobility, które zapewne wykorzystają w przyszłości poszukując pracy.

A jakie najcenniejsze korzyści z uczestnictwa w praktykach zagranicznych wskazywali uczniowie? Najczęściej wymieniali możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego w nowych warunkach z osobami różnych narodowości i kultur. Podkreślali też okazję do podniesienia swoich umiejętności językowych oraz poznanie standardów życia i kultury dnia codziennego Hiszpanii i Włoszech. Nie bez znaczenia była też możliwość zwiedzenia wielu ciekawych miejsc i poznania historii Europy.

W przyszłym roku kolejna grupa uczniów naszej szkoły będzie miała możliwość przeżycia takiej samej przygody.

Anna Arciszewska
koordynator projektu

Wakacyjne sukcesy młodych podlaskich szachistów

Oliwia Kiołbasa i Anna Kubicka drużynowymi Mistrzyniami Europy Juniorów w szachach. W dniach 16-23 sierpnia 2017 roku w Rymanowie Zdroju odbyły się Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów. Organizatorem Mistrzostw był Polski Związek Szachowy oraz Przedsiębiorstwo Sanatoryjno-Turystyczne „Stomil" Sp. z o.o. w Rymanowie Zdroju, a dyrektorem Agnieszka Fornal-Urban. Mistrzostwa rozgrywane były w rekordowej obsadzie 39 drużyn (21 w sekcji Open oraz 18 w sekcji dziewcząt) z 16 Federacji.

Oficjalne reprezentacje Polskiego Związku Szachowego w turnieju Open wystąpiły w składach:

Polska I: Igor Janik (UKS Hetman Elbląg), Jakub Kosakowski (MUKS Stoczek 45 Białystok), Szymon Gumularz, Kamil Nowak (obaj KSz Polonia Wrocław);

Polska II: Kosma Pacan-Milej (UKS Rodło Opole), Jonasz Baum (UKS Czternastka Warszawa), Oskar Ogłaza (UKS Rodło Opole), Jakub Chyży (KSz Stilon Gorzów Wlkp.).

Dodatkowo wystąpiła drużyna gospodarzy – Podkarpacia (Polska III) oraz drużyna klubowa KS Laura Chylice (Polska IV).

W sekcji dziewcząt wystąpiły drużyny:

Polska I: Oliwia Kiołbasa (MUKS Stoczek 45 Białystok), Anna Kubicka (KSz Hetman Katowice);

Polska II: Alicja Śliwicka (UKS OPP Toruń), Julia Antolak (KSz Solny Grzybowo)
Dodatkowo wystąpiła drużyny gospodarzy – Podkarpacia (Polska III) oraz dwie klubowe: KS Laura Chylice (Polska IV) i Pioniera Jastrzębie Zdrój (Polska V).

Polska I w sekcji dziewcząt, w której na 1. szachownicy wystąpiła Oliwia Kiołbasa, zdobyła złote medale i tytuły mistrzyń Europy.

Polska I w turnieju open zajęła 15. miejsce. Jakub Kosakowski na 4. szachownicy uzyskał 4 punkty z 7 partii.

Złoci medaliści Mistrzostw Polski Juniorów do lat 6 i 7 w szachach.

Zawodnicy Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego Stoczek 45 Białystok przywieźli pięć medali z Mistrzostw Polski Juniorów organizowanych w Poroninie k. Zakopanego. Pierwsze miejsce wśród dziewcząt do lat 7 i tytuł Mistrzyni Polski zdobyła Zuzanna Maciejczuk, na co dzień uczennica Zespołu Szkół Społecznych nr 3 Białostockiego Towarzystwa Oświatowego. Zuzię trenuje Urszula Ulecka. W szkole naszej małej mistrzyni szachy są przedmiotem obowiązkowym od klasy 0. Sukces Zuzi jest efektem doświadczenia i 13-letniej pracy trenerskiej Uli Uleckiej. Warto dodać, że oprócz złotej medalistki, sukcesy odnieśli również jej szkolni koledzy – Kornel Chomicki (7lat) i Anna Kaczan (6 lat) zdobywając miejsca w pierwszej dziesiątce najlepszych zawodników w kraju. Szkoła wpisuje się tym samym w założenia nowej reformy oświatowej, która akcentuje ogromny wpływ szachów na rozwój dziecka. Pierwsze miejsce wśród chłopców zajął Krzysztof Wojtacha na co dzień uczeń Prywatnego Przedszkola Kids Academy Białystok trenujący pod okiem pana Rafała Roszkowskiego. W Mistrzostwach Polski startowało 24 reprezentantów z województwa podlaskiego. Dwa srebrne medale w kategorii do lat sześciu wywalczyli Aleksandra Moniuszko i Tomasz Pawelski, a brąz Julia Nikołajuk.

Młodym szachistom serdecznie gratulujemy.

Leszek Zega

Anna Sianko zwyciężczynią XIV Konkursu im. Senatora dr Jana Stypuły

Anna Sianko, „świeżo upieczony" technik weterynarii, okazała się najlepsza spośród trzech absolwentek Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży w Konkursie im. dr nauk weterynaryjnych Jana Stypuły, Senatora Ziemi Łomżyńskiej. 3 lipca 2017 r. podopieczna pana Marcina Sielawy, nauczyciela przedmiotów zawodowych w łomżyńskiej WECIE, zaprezentowała pracę pt. „Okrężnica jako jedno z miejsc predylekcyjnych w schorzeniach morzyskowych koni". Następnie odpowiadała na pytania komisji uczelnianej dotyczące anatomii i fizjologii konia oraz specyfiki badań przeprowadzanych w przypadku kolki u koni. Nagrodą, którą zdobyła Ania, jest indeks na I rok Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie.

Radości z sukcesu Anny Sianko nie kryła także wychowawczyni wicedyrektor Sylwia Ewelina Makowska, germanistka z Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży: „Uczennica już od pierwszej klasy dała się poznać jako zapalona obrończyni zwierząt. Chętnie angażowała się we wszelkie akcje charytatywne w WECIE. Została również członkiem Stowarzyszenia Wszystkie Zwierzęta Duże i Małe utworzonego przy ZSW i O Nr 7 w Łomży

Do konkursu przez cały rok szkolny przygotowywały się również: Angelika Alboszta - tytuł pracy konkursowej: „Ochwat u koni" (opiekun: mgr inż. Elżbieta Bałazy), oraz Adela Kulmaczewska - tytuł pracy konkursowej: „Toksokaroza niebezpieczna choroba odzwierzęca" (opiekun: lek wet. Maria Szarowska). Dziewczęta są absolwentkami, które kształciły się na kierunku technik weterynarii.

Jury konkursowemu przewodniczyła dyrektor Bogumiła Olbryś, a towarzyszyli jej profesor Marta Kupczyńska i profesor Marek Galanty – wykładowcy SGGW w Warszawie. Drektor B. Olbryś podkreśliła, że jest dumna ze swych absolwentek, iż tak godnie reprezentują szkołę. Życzyła im również powodzenia w przyszłych planach.

Historia konkursu w Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży rozpoczęła się w roku szkolnym 2003/2004, kiedy to patronat naukowo-dydaktyczny nad szkołą objęła SGGW w Warszawie. Jednym z najważniejszych aspektów patronatu jest Konkurs „Nagroda im. dr nauk weterynaryjnych Jana Stypuły, Senatora Ziemi Łomżyńskiej. Kandydat musi spełniać następujące warunki: musi spełniać następujące warunki:

- uzyskać świadectwo ukończenia szkoły,

- uzyskać na świadectwie ukończenia szkoły oceny z biologii i chemii co najmniej dobre,

- odznaczać się wzorową postawą podczas nauki w szkole,

- zdawać maturę z biologii i chemii na poziomie rozszerzonym,

- być jedynym autorem pracy konkursowej,

- dokonać prezentacji pracy konkursowej.

(źródło: www.wetalomza.pl)

Organizatorzy konkursu w łomżyńskiej WECIE, nauczyciele przedmiotów weterynaryjnych, cieszą się, że wydarzenie to na stałe wpisało się w tradycję niemal 70- letniej szkoły i jest tak ważne dla młodzieży kształcącej się na kierunku technik weterynarii.

XIV Konkurs im. dr nauk weterynaryjnych J. Stypuły przeszedł już do historii. Czternasty indeks znalazł swego właściciela, a od września nowi konkursowicze rozpoczną żmudną, ale jakże ciekawą pracę i wyścig o swoje miejsce na SGGW.

Tekst i zdjęcia: Magdalena Budziszewska, rzecznik prasowy ZSW i O Nr 7 w Łomży